בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

גיליון

שִׁיעוּרֵי חִינּוּךְ

אידיש

פּוּנְעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א

פְּרַאקְטִישֶׁע עֲצוֹת אוּן הַדְרָכוֹת פַּאר עֶלְטֶערְן, מְלַמְּדִים, מְחַנְּכִים אוּן מְחַנְּכוֹת

גליון קע"ה

מוסדות היכל הקודש בירושלים

פרשת לך לך
שנת תשפ"ז

שִׁיעוּרִים אִין חִינּוּךְ

פּוּנְעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א

- סַבְלָנוּת -

אֱמוּנָה גֵייט אַריין מִיט אַ גֶעשְׁמַאק

טַיְיעֶרע מְחַנְּכִים, דִּי הֵייליגֶע חֲכָמִים זָאגְן (סוֹטָה י:): אַבְרָהָם אָבִינוּ הָאט אַריינְגֶעבְּרענְגְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דִּי וֶועלְט נִישְׁט דוּרְךְ הַאלְטְן זְרִשׁוֹת, נָאר פָּשׁוּט דוּרְךְ גֶעבְּן צוּ עֶסְן פַּאר מֶענְטְשְׁן. אַבְרָהָם אָבִינוּ הָאט אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט אַ ריזִיגֶע שַׁאטָער, ווּאוּ עֶר הָאט סֶערְווִירְט גֶעשְׁמַאקְע סְעוּדוֹת מִיט פַיְיגְן אוּן נַאשֶׁעריֶיעְן, אוּן דֶער עוֹלָם פְלֶעגְט קוּמֶען עֶסְן. אִינְמִיטְן עֶסְן פְלֶעגְט עֶר זִיךְ אַרָאפְּזֶעצְן שְׁמוּעֶסְן מִיט דִּי מֶענְטְשְׁן אַז עֶס אִיז דָא אַ בַּאשֶׁעפְּער אוֹיף דֶער וֶועלְט; עֶר פְלֶעגְט פַּארְבְּרענְגֶען מִיט זֵיי אוֹיף אַ הֵימִישֶׁע אוּן לַייכְטָע אוֹפָּן, ווִי מֶען שְׁמוּעֶסְט מִיט אַ גוּטֶער חָבֵר, אוּן אַזוֹי הָאט עֶר צוּגִיסְלֶעךְ אַריינְגֶעבְּרענְגְט דִּי אֱמוּנָה אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן בֵּיי דִּי מֶענְטְשְׁן.

אַזוֹי אוֹיךְ, וֶועלְן מֶען הָאט גֶעעֶנְדִיגְט עֶסְן אוּן מֶען אִיז גֶעקוּמֶען פְּרֶעגְן: "וִויפִיל דַארְפְּן מִיר בַּאצָאלְן פַּאר דִּי סְעוּדָה?" הָאט אַבְרָהָם אָבִינוּ גֶעענְטְפֶערְט: "אִיר דַארְפְט מִיר גָארְנִישְׁט בַּאצָאלְן, מֶען דַארְף זִיךְ נָאר בַּאדַאנְקְען!" וֶועלְן זֵיי הָאבְּן אִים גֶעזָאגְט: "יְיַשֵּׁר כֹּחַ", הָאט אַבְרָהָם אָבִינוּ גֶעזָאגְט: "אִיר דַאנְקְט מִיר? אִיךְ בִּין דָאךְ נִישְׁט דֶער בַּעַל הַבַּיִת דָא, עֶס אִיז דָא אֵן אַנְדֶערער בַּעַל הַבַּיִת!" הָאבְּן זֵיי גֶעפְרֶעגְט מִיט וואוּנְדֶער: "וואוּ גֶעפִינְט זִיךְ דֶער בַּעַל הַבַּיִת?" הָאט עֶר זֵיי גֶעענְטְפֶערְט: "דֶער בַּעַל הַבַּיִת אִיז אוֹיבְן אִין הִימְל", הָאבְּן זֵיי וַוייטֶער גֶעפְרֶעגְט: "וואס אִיז דָא דַארְט אוֹיבְן?" הָאט עֶר זֵיי גֶעזָאגְט: "עֶס אִיז דָא אַ בַּאשֶׁעפְּער!" אוּן אַזוֹי אִיז עֶר אַריין מִיט זֵיי אִין אַ שְׁמוּעֶס וָועגְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

מֶען זָעט דֶערפוּן, אַז דִּי גַאנְצָע הַצָלָחָה וָואס אַבְרָהָם אָבִינוּ הָאט גֶעהַאט, ווִי אַזוֹי עֶר הָאט בַּאוִויזְן אַריינְצוּבְּרענְגְען דִּי אֱמוּנָה אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִין דִּי גַאנְצָע וֶועלְט, אִיז אַלֶעס צוּגֶעגַאנְגֶען אוֹיף אַ פְּרַייליכֶע אוּן גֶעשְׁמַאקְע אוֹפָּן.

דָאס אִיז אַ גֶעוָואלְדִיגֶער יְסוֹד אוּן אַ ווִיכְטִיגֶער לִימּוּד פַּאר מְחַנְּכִים: דֶער בַּעֲסְטֶער וֶועג ווִי אַזוֹי מֶען קֶען אַריינְבְּרענְגֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אֱמוּנָה אוּן יִרְאַת שָׁמַיִם אִין דִּי קִינְדֶער, אִיז וֶוען עֶס הֶערְשְׁט אַ פְּרַיילִיכֶע אוּן גֶעשְׁמַאקְע אַטְמָאסְפֶער. דָאס אִיז סַיי וֶוען זֵיי עֶסְן פְּרִישְׁטָאג אָדֶער מִיטָאג, סַיי וֶוען מֶען טַיילְט זֵיי נַאש, סַיי וֶוען זֵיי פַּארְבְּרענְגֶען אִינְאֵיינֶעם, אוּן סַיי וֶוען מֶען זִיצְט אִין כְּתָּה - אוֹיךְ עֶס אִיז דָאךְ לֶעבֶּעדִיג אוּן גֶעשְׁמַאק.

יֶעדֶעס מָאל וֶוען אִיךְ פְלֶעג אַריינְגֶיין צוּ מוֹהַרָא"שׁ, הָאט מוֹהַרָא"שׁ מִיר אִיבֶּערְגֶעזָאגְט דִּי זֶעלְבֶּע וֶועךְטֶער: "זֶע צוּ מַאכְן אַ פְּרַיילִיכֶע אַטְמָאסְפֶער בַּיי דִּיר אִין יְשִׁיבָה, וַוייל נָאר אַזוֹי וֶועלְן דִּי בָּחוּרִים וֶועלְן מְקַבֵּל זַיין פּוּן דִּיר".

דִּיסְצִיפְּלִין אִיז נָאר אַ מִיטֶל

פַּארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז עֶס מוּז זַיין דָּרָךְ אֶרֶץ אוּן דִּיסְצִיפְּלִין אִין כְּתָּה, אָבֶּער מֶען דַארְף וִויסְן אַז דָאס אִיז נִישְׁט דִּי מַטָּרָה אוּן נִישְׁט דֶער עִיקָּר צִיל. דִּי הֵייליגֶע תּוֹרָה פַּארְלַאנְגְט טָאקֶע אַז עֶס זָאל זַיין שְׁטִיל וֶוען מֶען לֶערְנְט פָּאר, אָבֶּער דָאס אִיז בְּלוֹיז כְּדֵי מֶען זָאל פָּשׁוּט קֶענֶען קוּמֶען צוּם וָואוְרט אוּן אַריינְבְּרענְגֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִין דִּי קִינְדֶער. דֶער עִיקָּר דַארְף מֶען זִיךְ אָבֶּער פַּארְלֵייגְן אַז עֶס זָאל זַיין פְּרַיילִיךְ אִין כְּתָּה, כְּדֵי דִּי קִינְדֶער זָאלְן וֶועלְן קוּמֶען אוּן אוֹיסְהֶערְן וָואס דֶער מְחַנֵּךְ הָאט צוּ זָאגְן.

אֲפִילוּ אַ מְחַנֵּךְ וָואס הָאט שׁוֹין מַצְלִיחַ גֶעוֶוען אַוֶועקְצוּשְׁטֶעלְן אַ שְׁטַארְקֶע דִּיסְצִיפְּלִין אִין כְּתָּה, הַאלְט עֶר נָאךְ בַּיי אַלֶע; עֶר אִיז נָאךְ גָאר ווַייט פּוּנְעם אֱמֶת'ן צִיל. יֶעצְט דַארְף עֶר זִיךְ נֶעמֶען צוּ דִּי אַרְבֶּעט פּוּן מַאכְן אַ גֶעשְׁמַאקְע אַטְמָאסְפֶער, כְּדֵי דִּי קִינְדֶער זָאלְן וֶועלְן אוֹיסְהֶערְן וָואס עֶר הָאט צוּ פַארְקוֹיפְן.

נִישְׁט מַאכְן קַיין בְּרוֹגֶז טַאנְץ

אוֹיב מֶען הָאט אִין כְּתָּה אַ קִינְד וָואס וֶועט נִישְׁט אִין דֶער מְחַנֵּךְ, עֶר מַאכְט זִיךְ כְּאִילּוּ עֶס אִינְטֶערֶסִירְט אִים בְּכְלַל נִישְׁט וָואס דֶער מְחַנֵּךְ טוּט, אָדֶער עֶר ענְטְפֶערְט מִיט חוּצְפָּה, טָאר מֶען נִישְׁט אָנְהֵייבְּן מִיט אִים קַיין 'בְּרוֹגֶז-טַאנְץ'. דָאס מֵיינְט, מֶען זָאל זִיךְ נִישְׁט אָנְהֵייבְּן פַּארְמָעסְטֶן מִיטְן קִינְד כְּדֵי אִים צוּ וַוייזְן אַז דֶער מְחַנֵּךְ אִיז דָא שְׁטַארְקֶער, אוּן אִים אָנְהֵייבְּן סְטְרַאשֶׁעְן אַז מֶען וֶועט אִים נִישְׁט מִיט נָעמֶען צוּם גֶעפְּלַאנְטְן אוֹיסְפְלוּג אָדֶער אִים אַהֵיימְשִׁיקְן פּוּן כְּתָּה. דָאס אִיז דָאךְ בִּכְלַל נִישְׁט דֶער צִיל פּוּן אַ מְחַנֵּךְ.

עֶס אִיז דָאךְ נִישְׁט קַיין שׁוּם קוּנְץ אַז אַ מְחַנֵּךְ פּוּן הֶעכֶער דִּי צְוָואנְציג יָאר זָאל זִיךְ גִיין שְׁטוֹיסְן מִיט אַ צָעַן יֶערִיג קִינְד; עֶס אִיז אַ פָּשׁוּט'ע זַאךְ אַז דֶער מְחַנֵּךְ וֶועט אִים צוּם סוֹף בַּאזִיגְן. אַ מְחַנֵּךְ וָואס וויל זִיךְ פַּארְמָעסְטֶן מִיט אֵייגְעם אוּן זָען וֶועט עֶס אִיז שְׁטַארְקֶער, זָאל עֶנְדֶערש זוֹכְט אֵייגְעם אִין זַיין אֵייגְענְעם יָארְגַאנְג...

מֶען דַארְף וויסְן: קַיין שׁוּם קִינְד קוּמְט נִישְׁט אִין כְּתָּה מִיטְן צִיל צוּ טוּן שְׁלֶעכְטְס פַּאר זַיין מְחַנֵּךְ, אָדֶער צוּ פִּירְן אַ מִלְחָמָה קֶעגְן אִים. אַ קִינְד הָאט גָארְנִישְׁט פֶּערְזָענְלִיךְ קֶעגְן זַיין מְחַנֵּךְ, עֶר אִיז פָּשׁוּט נָאךְ קִינְדֶערִיש אוּן לֶעבְּט אִין זַיין אֵייגְענְעם וֶועלְטְל. דִּי אַרְבֶּעט פּוּנְעם מְחַנֵּךְ אִיז צוּ זָען מִיט חָכְמָה וִוי אַזוֹי מֶען קֶען גֶעוואוּנְען זַיין הַארְץ, אַז עֶר זָאל יָא וֶועלְן אוֹיסְהֶערְן אוּן עֶס זָאל אִים זַיין גֶעשְׁמַאק צוּ זִיצְן אִין כְּתָּה.

וֶוען אַ קִינְד עֶנְטְפֶערְט מִיט חוּצְפָּה פַּאר זַיין מְחַנֵּךְ, טָאר מֶען דָאס נִישְׁט נָעמֶען פֶּערְזָענְלִיךְ. מֶען דַארְף פַּארְשְׁטֵיין אַז דָאס אִיז פָּשׁוּט דֶעם קִינְדְ'ס שְׁפַּראךְ; אַזוֹי רֶעדְט

ער איינדערהיים צו די עלטערן, צו יעדן ערוואקסענעם מענטש, און אזוי אויך צו זיין מחנך. דערציער דארף מען אים פשוט מחנך זיין און אויסלערנען: "מען רעדט נישט אזוי - נישט צו טאטע מאמע, נישט צו קיין שום עלטערן מענטש, און נישט צו קיין רבי (אדער אן לערער)".

סבלנות איבערצוזאגן נאכאמאל

מוהרא"ש ברענגט אראפ אין ספר 'אשר בנחל' (חלק לא, מכתב ד' אלפים תתקפה) אן מעשה פון מדרש: איין מאל איז אריינגעקומען צו אברהם. אבינו אן אלטער אכציג יערינגער אראפגעבן צו ערן, און נאכן ענדיגן די סעודה האט דער אראפער געפרעגט: "ווי־פיל דארף איך באצאלן פאר די סעודה?" האט אים אברהם אבינו גענטפערט: "דו דארפסט מיר נאר נישט באצאלן, דו דארפסט נאר דאנקען דעם איבערשטן ווען האט בשום אופן נישט געוואלט מודה זיין אז עס איז דא אן באשעפער אויף די וועלט.

האט אים אברהם אבינו געזאגט: "אויב דו ווילסט נישט דאנקען דעם איבערשטן פאר דיין סעודה, ווערסטו מוזן צאלן געלט". דער אראפער האט זיך אפער גע'עקשנ'ט: "אויב יעדער עפט בחנם - צאל איך נישט!" אברהם אבינו האט אים נאכאמאל געזאגט שטרענג: "אדער צאלסטו געלט, אדער דאנקסטו דעם איבערשטן". זיי האבן זיך אנגעהויבן צו אמפערן און טענה'ן, ביז אברהם אבינו האט ארויסגענומען זיין שטעקן און אנגעהויבן שמייסן דעם אלטן אראפער ביטערע קלעפ, ביז עס האט אנגעהויבן ריינען בלוט פון זיין קאפ, און דער אראפער איז אוועקגעגאנגען.

פלוצלינג האט זיך דער איבערשטער באוויזן צו אברהם אבינו און איז געזאגט: "אברהם, אברהם, פארוואס שלאגסטו דעם אראפער? איך האב שוין אכציג יאר סבלנות צו דעם אלטן אראפער, איך שטעל אים צו יעדן טאג ברויט צו עסן און קליידער אנצוטון, און דו - נאכדעם וואס דו האסט געארעדט צו אים בלוז איין מאל און ער האט נישט אנגענומען דיינע ווערטער - האסטו שוין פארלוירן דיין גענוג בלוט הייבסט אן שמייסן?! מען דארף האבן סבלנות, לייג אוועק דעם קאנטשיק, ניץ נישט דיינע הענט!"

ווען מיר האבן געעפנט אונזער "תפארת התורה ברסלב", האב איך - אלס ראש ישיבה - גענומען דעם מדרש אלס מיין וועג-ווייזער, צו געדענקען וואס מען דארף זיך אומגיין מיט תלמידים; אז מען דארף האבן אסאך סבלנות איבערצוזאגן נאכאמאל און נאכאמאל פאר יעדן תלמיד: "מען דארף לערנען", "מען דארף דאוונען". ווייל אסאך מאל ליגט מען זיך ארויס אין די לימודים און אין די סדר היישיבה מיט אזא שטארקע פינקטלעכקייט, אז מען פארגעסט אינגאנצן אז מען דארף האבן סבלנות צו די קינדער.

[דער מדרש איז אויך פערזענלעכע חיזוק פאר יעדן איד וואס מוטשעט זיך מיט זיינע איגענע נסיונות מיטן יצר הרע; ווי־פיל מען פרובירט אינזין צו האבן ביים דאוונען, ווערט מען נאכאמאל פארחלומ'ט, מען שאקלט זיך ווי אן גע'שחטענ'ע הינדל וואס ווארפט זיין קערפער אהין און אהער, אבער דער מח איז נישט דא... מען זאל ווייטער אז מען דארף האבן סבלנות, און אויב מען וועט זיך האלטן שטארק און נישט אופגעבן דעם רצון און וועלן מען איין טאג זוכה זיין צו ווערן אן ערלעכער איד].

נישט שלאגן און נישט דערנידערן

נאך א זאך קען מען ארויסלערנען פון דעם מדרש - וואו מיר זעען אז דער איבערשטער האט געהאט סענות צו אברהם אבינו פארן שלאגן דעם ארעבער - אז מען טאר בשום אופן נישט ניצן די הענט וועג מען ווייל מחנך זיין א קינד.

איין מאל מען הייבט אן צו שלאגן, אפילו אויב מען פלאנט נאר צו געבן איין קליינע פאטש, קען מען גאר שנעל ארויסגפאלן אין א כעס און אנהייבן שמייסן אן קיין אויפהער. פארשטייט זיך אז מען וועט זאגן פארן קינד: "גלייב מיר, עס טוט מיר פיל מער ווי אז איך דארף דיר שלאגן ווי דיר טוט ווי פעטש, וועג דו וועסט עלטער ווערן וועסטו אליין איינזען אז איך בין געערעכט..."

עס טאר נישט עקזיסטירן אזא זאך אז א מחנך זאל הייבן א האנט אויף! אויב מען פילט שוין יא אז מען מוז גבען א פאטש פאר א קינד, זאל מען עס איבערלאזן פארן מנהל; און דער מנהל זאל עס איבערגעבן פאר דעם וואס איז העכער פון אים.

א מחנך דארף פירן זיין כתה מיט א מלכות'דיגע אידלקייט; דאס מיינט, מען דארף רעדן צו די קינדער שטיל און רואיג מיט ישוב הדעת. מען טאר זיך חס ושלום נישט באניצן מיט קיין מיטלען פון פארשעמען די קינדער אדער שרייען אויף זיי: "דו קלאץ!" אדער "דו גולם!" און אזוי אויך זאל מען נישט האלטן אין איין ארויסשיקן קינדער פון כתה.

ווי אזוי קען מען דאס טאקע באוויזן אויף א פראקטישן אופן? מען קען מאכן פראגראמען צו באלוינען די קינדער מיט קענדיס, אדער אויסטיילן קארטלעך און ביים ענדיגן דעם פראגראם זאל מען גבען א מתנה.

ווער מעג זיין א מחנך?

דער הייליגער רבי זאגט (עיין ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן ז וסימן ח): ווער קען זיין א מחנך? נאר אזא איינער וואס טאט לויב אידישע קינדער פינקט ווי משה רבינו. משה רבינו איז גענוען א מחנך - נישט בלויז פאר פינף און צוואנציג קינדער, נאר פאר גאנץ כלל ישראל.

עס האט זיך אמאל געמאכט אז משה רבינו האט געדארפט אוועקגיין פאר עטלעכע טעג (ער איז ארויף אין הימל מקבל זיין די לוחות), האט ער אויפגענומען א מלמד פון קום, יהושע בן נון, ער זאל איבערנעמען זיין פלאץ פאר די פאר טעג. אינצווישן האבן די קינדער איבערגעדרייט די גאנצע כתה; זיי האבן גענומען א גרויסן קלאץ וואס האט אויסגעזען ווי א קו און דאס געלייגט אויף זיך הלואי זיין פלאץ אנשטאט משה רבינו, און זיי האבן אנגעהויבן זינגען אז דאס איז זייער רבי.

ווען משה רבינו איז צוריק געקומען (פון הימל) און גזענען וואס זיי האבן אפגעטוון, אנשטאט ער זאל זיי פארשעמען אדער טיילן מכות רצח, האט ער זיי געזאגט: "טוט תשובה און קערט ענק צוריק צוים אייבערשטן, מען טאר דאס נישט טון! איר זאלט אבער וויסן אז דער אייבערשטער האט ענק נאכאלץ ליב (עיין ג'יטין לו:)".

אזא איינער - זאגט דער רבי - קען זיין א קינד מחנך און זאגן מוסר פאר אידישע קינדער. אבער א מחנך דארף האבן קומט אריין אין כתה און זעט אז די קינדער האבן געטון עפעס וואס טאר נישט, און ער הייבט אן שרייען און טיילן מכות רצח, ער טאר נישט זיין קיין מחנך.

מען קען נאר מחנך זיין א קינד אויב מען האט אים בעמת ליב מיטן גאנצן הארץ. נאר דעמאלטס מעג מען מחנך זיין, מען קען מחנך זיין, און עס ווערט העלפן דאס מחנך זיין.

אבער אויב טיף אינעווייניג אין הארץ - דארט ווא נאר דער אייבערשטער אליין, דער בוחן לבבות, קען זען - האט מען נישט קיין אמת'ע ליבשאפט צום קינד; אויב א טאג ווא דאס קינד קומט נישט אין כתה פרייט מען זיך, מעג מען נישט מחנך זיין; מען טאר נישט מחנך זיין און עס ווערט נישט העלפן דאס מחנך זיין.

ווען מען זאגט פאר א קינד ווא מען האט נישט ליב: "נו, דאוונען שוין!" זענען דאס טויטע און פארשטאפטע ווערטער. יעצט אויפן מינוט ווערט דאס קינד אפשר פאלן ווייל ער האט נישט קיין אנדערע - דער

מְחַנֵּךְ אִיז דָאךְ שְׁטָעְרקָער פּוּן אִים, אָבָּער פַּאר זַיין לֶעבֶּן הָאט עֶס גָארנִישְׁט גֶעבּרענְגְט. אוֹיךְ עֶפּעס, הָאט עֶס נָאר מֶער קַאלְיֶע גֶעמַאכְט.

בָּעטָן אוֹיף לִיבְּשַׁאפְט צוּ דִי קִינְדֶער

פַּארְטֵייט זִיךְ אַלֵיין אַז אָן תְּפִלָּה קֶען מֶען צוּ גָארנִישְׁט אָנְקוּמֶען. דֶערְציֶיבֶּער, טַייעֶרע אוּן בַּאלִיבְּטָע מְחַנְּכִים, שְׁטַייט אוֹיף אַפָּאר מִינוּט פְּרִיעֶר אוּן בָּעטָס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטָן: **"הַיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶּער, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל מַצְלִיחַ זַיין מִיט דִי קִינְדֶער אוּן דִי קִינְדֶער זָאלְן הָאבְּן הַצְלָחָה", "הַיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶּער, דֶער קִינְד מַאכְט מִיר נָערְוָועז אוּן יְענֶער קִינְד מַאכְט מִיר נָערְוָועז, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל זִיךְ קֶענֶען אַן עֵצָה גֶעבּן מִיט זַיי אָן דַארְפְן קֵיינֶעם פַּארְשֶׁעמֶען", "הַיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶּער, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל בֶּאֱמֶת לִיב הָאבְּן דִי קִינְדֶער, אוּן סְפֶּעצִיעֶל דִי פָּאר קִינְדֶער וָואס אִיךְ הָאב נִישְׁט לִיב".**

אַנְשְׁטָאט זִיךְ אַרוּמְצוּקְרִיגְן מִיט דִי קִינְדֶער, דַארְף מֶען בָּעטָן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטָן: **"הַיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶּער, הֶעלְף מִיר אַז אַלֶע קִינְדֶער זָאלְן יָא זַיין אִינְטֶערֶעסִירְט אִין וָואס אִיךְ זָאג, אוּן הֶעלְף מִיר אַז אִיךְ זָאל זִיךְ נִישְׁט אַיינֶרעדְן אַז דִי קִינְדֶער וִוילְן דָא פִּירְן אַ מִלְחָמָה מִיט מִיר".**

אִיךְ גֶעדֶענְק, מִיט יָארְן צוּרִיק וָועט אִיךְ בֵּין גָעווָועט אַ מְלַמֵּד, הָאב אִיךְ גֶעהַאט אִין מַיין כּוֹתֶה צְוויי דְרַיי קִינְדֶער וָואס עֶס אִיז מִיר גֶעווָען מוֹרֶא'דִיג שְׁווֶוער זִיךְ אַן עֵצָה צוּ גֶעבּן מִיט זַיי. אִיךְ הָאב גֶעפִּילְט בַּיי מִיר אַז אִיךְ וָועל פְּשׁוּט נָערְוָועז פּוּן זַיי, הָאב אִיךְ יְעדְן טָאג גֶעבֶּעטָן דָעם אֵייבֶּערְשְׁטָן: **"הַיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶּער, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל הָאבְּן אַן אֱמֶת'ע לִיבְּשַׁאפְט צוּ אַלֶע מַיינֶע תַּלְמִידִים, אוּן סְפֶּעצִיעֶל צוּ דֶעם אוּן דֶעם קִינְד; וָואס וָואלְט אִיךְ גֶעטוּן וָוען דָאס קִינְד אִיז וָוען מַיין אֵייגֶן קִינְד אָדֶער מַיין אֵייניקְל? אִיךְ וָואלְט דָאךְ זִיכֶער נִישְׁט גֶעוָואלְט נָערְוָועז אוֹיף אִים, דֶעריבֶּער בֶּעט אִיךְ דִיר, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל אוֹיךְ נִישְׁט וָוערְן נָערְוָועז אוֹיף זַיי אַלֶס מַיינֶע תַּלְמִידִים".**

אַזוֹי הָאב אִיךְ גֶעבֶּעטָן טָאג נָאךְ טָאג, בִּיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט מִיר גֶעהַאלְפְן אוּן נָאךְ עְטְלִיכֶע וָואכְן הָאב אִיךְ אָנְגֶעהוֹיבְן בֶּאֱמֶת לִיבּ צוּ הָאבְּן יְעדְן אֵיינְצִיגְן תַּלְמִיד, אוּן זַיי הָאבְּן מִיר אוֹיךְ צוּרִיק מוֹרֶא'דִיג שְׁטַארְק לִיב גֶעהַאט. אוֹיב מֶען וָועט גַיין זִיךְ נָאכְקֶערְגִן בַּיי מַיינֶע תַּלְמִידִים וָואס הָאבְּן גֶעלֶערְנְט בַּיי מִיר אִין חֶדֶר, וָועלְן אַלֶע קֶענֶען מֵעִיד זַיין וִוי שְׁטַארְק זַיי הָאבְּן גֶעפִּילְט אַז מֶען הָאט זַיי בֶּאֱמֶת לִיב גֶעהַאט.

דֶערְציֶילְן מַעֲשִׂיּוֹת פּוּן יְשׁוּעוֹת

דֶער גַאנְצֶער קַאפּ אוּן מוֹחַ פּוּן אַ מְחַנֵּךְ דַארְף זַיין אַרַיינְגֶעלֵייגְט וִוי אַזוֹי עֶר קֶען מַצְלִיחַ זַיין מִיט דִי קִינְדֶער, אוּן אַרַיינְלֵייגְן אִין זַיי אֱמוּנָה, יִרְאַת שָׁמַיִם אוּן אַ לִיבְּשַׁאפְט צוּם דַאוָונען.

דֶערְצֶיילְט פַּאר דִי קִינְדֶער מַעֲשִׂיּוֹת וִוי אַזוֹי אִיר אַלֵיין הָאט גֶעבֶּעטָן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטָן אוֹיף אַייעֶרע פְּרִיוָואטֶע עִנְיָנִים אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אַייךְ גֶעהָאלְפְן. אַזוֹי אוֹיךְ סִיפּוּרֵי צַדִּיקִים, וִוי אַזוֹי דִי צַדִּיקִים הָאבְּן אַלֶס קְלֵיינֶע קִינְדֶער אַסַאךְ גֶעבֶּעטָן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטָן, וִוי זַיי זָאלְן זוֹכֶה זַיין צוּ וָוערְן צַדִּיקִים, אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט טַאקָע אָנְגֶענוּמֶען זַייעֶרע תְּפִלּוֹת אוּן זַיי זָענֶען אוֹיסְגֶעוָואוֹנְט צוּם שֵׂכֶל אוּן שְׁפְּרַאךְ פּוּן דִי עְלְטֶערע תַּלְמִידִים, אוּן יְעצְט דַארְף עֶר זִיךְ צוּרִיק אַרַאפְּלָאזְן צוּ אַ יוּנְגֶערע שְׁטַאפֶּל.

אִיךְ גֶעדֶענְק וָוען אִיךְ בִּין גֶעווָען אַ מְלַמֵּד אִין כּפָּה ט', אִיז מִיר דֶעמָאלְט גֶעווָען בֵּיטֶער שְׁווֶוער דָאס צוּ פַּארְנֶעמֶען. אִיךְ פְֿלֶעג טְרַאכְטְן צוּ מִיר: 'הַלְוַואי וָואלְט אִיךְ גֶעקֶענְט מִיט גַיין מִיט מַיינֶע פַּארְיֶערִיגֶע תַּלְמִידִים אוּן לֶערְנֶען מִיט זַיי נָאךְ אַ יָאר, דִי נַייע קִינְדֶער וָואס זָענֶען יְעצְט אַרַיינְגֶעקוּמֶען צוּ מִיר פּוּן כּפָּה ח' זָענֶען דָאךְ מִיט אַ יָאר יוּנְגֶער וִוי דִי בָּחוּרִים וָואס זָענֶען יְעצְט אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען פּוּן כּפָּה ט', אוּן אִיךְ קֶען מַמָּשׁ נִישְׁט רֶעדְן צוּ זַיי; זַיי זָענֶען אַזוֹי קִינְדֶערִישׁ, זַיי כַּאפְּן נִישְׁט מַיינֶע וֶוערְטֶלֶעךְ אוּן אִיךְ פַּארְשְׁטֵיי נִישְׁט זַייעֶרע וֶוערְטֶלֶעךְ'.

אִיךְ הָאב דָאס דֶעמָאלְט אוֹיסְגֶעשְׁמוּעְסְט מִיטְן מְנַהֵל פּוּנֶעם תַּלְמוּד תּוֹרָה וואוּ אִיךְ בִּין גֶעווָען אַיינְגֶעשְׁטֶעלְט, אוּן עֶר הָאט מִיר זַייעֶר גוּט גֶעענְטְפֶּערְט, עֶר הָאט מִיר גֶעזָאגְט: "אוֹיב דוּ קֶענְסְט נִישְׁט בַּאֲווַיִיזְן זִיךְ צוּגֶעווָואוֹנען צוּ דִי נַייע יוּנְגֶע קִינְדֶער, וֶועסְטוּ זִיךְ מוּזָן אָפְּזָאגְן פּוּן דַיין מְלוּמְדוּת, וַויל אַזוֹי גֶייט עֶס זַיין יְעדֶעס יָאר. אָנְהֵייבּ יָאר מוּטְשֶׁעט מֶען זִיךְ זַייעֶר מִיט דִי נַייע תַּלְמִידִים, מֶען וֶוייסְט נִישְׁט וִוי אַזוֹי צוּ רֶעדְן צוּ זַיי אוּן וִוי אַזוֹי מֶען מַאכְט זַיי אוֹיסְהֶערְן וְכַדּוֹמֶה, אָבָּער צוּבּיסְלֶעךְ הַייבְּט מֶען אָן צוּ כַּאפְּן זַייעֶר שֵׂכֶל אוּן זַייעֶר שְׁפְּרַאךְ, אוּן מֶען לֶערְנְט זִיךְ אוֹיס דֶעם מַהֲלָךְ וִוי אַזוֹי צוּ אַרַבֶּעטְן מִיט זַיי, דִי אַרַבֶּעט וֶוערְט אַלְץ גְרִינְגֶער אוּן גְרִינְגֶער, אוּן אַרוּם חֲנוּכָּה צַייט וֶוערְט עֶס שׁוֹין פִּיל גְרִינְגֶער, אַזוֹי גַייט עֶס בִּיז סוֹף יָאר, אוּן נָאכְדֶעם קוּמְט שׁוֹין וויידֶער אַ נַייע יָאר מִיט פְּרִישׁ קִינְדֶער, וָואס מֶען שְׁפִּירְט נָאכְאַמָאל אַז זַיי זָענֶען אַזוֹי קִינְדֶערִישׁ".

וואוֹיל אִיז פַּאר דִי מְחַנְּכִים וָואס פַּארְן אַרַיינְגַיין אִין כּפָּה בָּעטָן זַיי דֶעם אַייבֶּערְשְׁטָן, אוּן זַיי גַייעֶן אַרַיין מִיט אַ פְּרַיילִיכְקַייט אוּן אַ גֶעשְׁמַאק, הָאבְּנְדִיג אַן אֱמֶת'דִיגע לִיבְּשַׁאפְט צוּ דִי קִינְדֶער; אַזָעלְכֶע מְחַנְּכִים וֶועלְן בַּאוַויִיזְן זִיךְ אַן עֵצָה צוּ גֶעבֶּן אִין אַלֶע סָארְט מַצָבִים אוּן זָען אַ גֶעוָואלְדִיגֶע הַצְלָחָה מִיט דִי קִינְדֶער.

נַארִישְׁקַייט פּוּן נָאכְלוֹיפְן גֶעלְט, אוּן פּוּן הָאבְּן אַ סְמַארְטְפָאוֹן אָדֶער זַיין צוּגֶעקְלֶעבְּט צוּ אַ קָאמְפִּיוּטֶער.

אָנהֵייבּ יָאר אִיז שְׁווֶוער

עֲבוֹדַת הַחִינוּךְ אִיז זַייעֶר אַ שְׁווֶוערֶע אַרְבֶּעט, אוּן סְפֶּעצִיעֶל אָנהֵייבּ יָאר, וַויל מֶען דַארְף דֶעמָאלְט אָנהֵייבְּן דָאס יָאר פְּרִישׁ אוּן אוֹיסְשְׁטֶעלְן אַ רִיכְטִיגֶע דִיסְצִיפְּלִין אִין כִּתָּה. אוֹיךְ זָענֶען דָאךְ דִי פַּארֶיערִיגֶע תַּלְמִידִים שׁוֹין גֶעווָען מִיט אַ גַאנְצֶע יָאר עֶלְטֶער פּוּן דִי פְּרִישֶׁע תַּלְמִידִים, אוּן דֶער מְחַנֵּךְ הָאט זִיךְ שׁוֹין צוּגֶעווָואוֹנְט צוּם שֵׂכֶל אוּן שְׁפְּרַאךְ פּוּן דִי עֶלְטֶערֶע תַּלְמִידִים, אוּן יְעצְט דַארְף עֶר זִיךְ צוּרִיק אַרַאפְּלָאזְן צוּ אַ יוּנְגֶערע שְׁטַאפֶּל.

אִיךְ גֶעדֶענְק וָוען אִיךְ בִּין גֶעווָען אַ מְלַמֵּד אִין כּפָּה ט', אִיז מִיר דֶעמָאלְט גֶעווָען בֵּיטֶער שְׁווֶוער דָאס צוּ פַּארְנֶעמֶען. אִיךְ פְֿלֶעג טְרַאכְטְן צוּ מִיר: 'הַלְוַואי וָואלְט אִיךְ גֶעקֶענְט מִיט גַיין מִיט מַיינֶע פַּארְיֶערִיגֶע תַּלְמִידִים אוּן לֶערְנֶען מִיט זַיי נָאךְ אַ יָאר, דִי נַייע קִינְדֶער וָואס זָענֶען יְעצְט אַרַיינְגֶעקוּמֶען צוּ מִיר פּוּן כּפָּה ח' זָענֶען דָאךְ מִיט אַ יָאר יוּנְגֶער וִוי דִי בָּחוּרִים וָואס זָענֶען יְעצְט אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען פּוּן כּפָּה ט', אוּן אִיךְ קֶען מַמָּשׁ נִישְׁט רֶעדְן צוּ זַיי; זַיי זָענֶען אַזוֹי קִינְדֶערִישׁ, זַיי כַּאפְּן נִישְׁט מַיינֶע וֶוערְטֶלֶעךְ אוּן אִיךְ פַּארְשְׁטֵיי נִישְׁט זַייעֶרע וֶוערְטֶלֶעךְ'.

אִיךְ הָאב דָאס דֶעמָאלְט אוֹיסְגֶעשְׁמוּעְסְט מִיטְן מְנַהֵל פּוּנֶעם תַּלְמוּד תּוֹרָה וואוּ אִיךְ בִּין גֶעווָען אַיינְגֶעשְׁטֶעלְט, אוּן עֶר הָאט מִיר גֶעענְטְפֶּערְט: "אוֹיב דוּ קֶענְסְט נִישְׁט בַּאֲווַיִיזְן זִיךְ צוּגֶעווָואוֹנען צוּ דִי נַייע יוּנְגֶע קִינְדֶער, וֶועסְטוּ זִיךְ מוּזָן אָפְּזָאגְן פּוּן דַיין מְלוּמְדוּת, וַויל אַזוֹי גֶייט עֶס זַיין יְעדֶעס יָאר. אָנהֵייבּ יָאר מוּטְשֶׁעט מֶען זִיךְ זַייעֶר מִיט דִי נַייע תַּלְמִידִים, מֶען וֶוייסְט נִישְׁט וִוי אַזוֹי צוּ רֶעדְן צוּ זַיי אוּן וִוי אַזוֹי מֶען מַאכְט זַיי אוֹיסְהֶערְן וְכַדּוֹמֶה, אָבָּער צוּבּיסְלֶעךְ הַייבְּט מֶען אָן צוּ כַּאפְּן זַייעֶר שֵׂכֶל אוּן זַייעֶר שְׁפְּרַאךְ, אוּן מֶען לֶערְנְט זִיךְ אוֹיס דֶעם מַהֲלָךְ וִוי אַזוֹי צוּ אַרַבֶּעטְן מִיט זַיי, דִי אַרַבֶּעט וֶוערְט אַלְץ גְרִינְגֶער אוּן גְרִינְגֶער, אוּן אַרוּם חֲנוּכָּה צַייט וֶוערְט עֶס שׁוֹין פִּיל גְרִינְגֶער, אַזוֹי גַייט עֶס בִּיז סוֹף יָאר, אוּן נָאכְדֶעם קוּמְט שׁוֹין וויידֶער אַ נַייע יָאר מִיט פְּרִישׁ קִינְדֶער, וָואס מֶען שְׁפִּירְט נָאכְאַמָאל אַז זַיי זָענֶען אַזוֹי קִינְדֶערִישׁ".

וואוֹיל אִיז פַּאר דִי מְחַנְּכִים וָואס פַּארְן אַרַיינְגַיין אִין כּפָּה בָּעטָן זַיי דֶעם אַייבֶּערְשְׁטָן, אוּן זַיי גַייעֶן אַרַיין מִיט אַ פְּרַיילִיכְקַייט אוּן אַ גֶעשְׁמַאק, הָאבְּנְדִיג אַן אֱמֶת'דִיגע לִיבְּשַׁאפְט צוּ דִי קִינְדֶער; אַזָעלְכֶע מְחַנְּכִים וֶועלְן בַּאוַויִיזְן זִיךְ אַן עֵצָה צוּ גֶעבֶּן אִין אַלֶע סָארְט מַצָבִים אוּן זָען אַ גֶעוָואלְדִיגֶע הַצְלָחָה מִיט דִי קִינְדֶער.

ווי אַזוי פּוֹעֶלְט מען בַּיי קִינְדֶער?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער ראֹש יְשִׁיבָה שְׁלִיטַ"א,

איך הָאב גֶעהערט בַּיי אַ שִׁיעור ווי דֶער ראֹש יְשִׁיבָה שְׁלִיטַ"א זָאגט אַז ווען עֶר איז גֶעווארן מְלַמֵּד הָאט עֶר גֶעזען אַמאל ווי אַ קינְד טוט אוֹיס זַיין קַאפּל פַארן גיין שְׁלָאפֶן, אוּן דָאס הָאט אִים זַייעֶר דֶערְצִיטֶערט. איך בִּין גֶעווארן אַ מְלַמֵּד אִין נִישְׁט אַזָא הַיימִישׁע חֲדֶר, דָארְט גֶיין דִי קִינְדֶער מִיט קְלֵיינֶע קַאפּלֶעךְ, אוּן עֶס פַּאלְט כְּסֵדֶר אַראָפּ ווען מען לוֹיפְט, אָדֶער ווען מען גֶייט יֶעצְט שְׁפִּילְן אָדֶער לוֹיפְן - קֶענֶען זַיי לְכַתְּחִלָּה אוֹיסְטוּן דָעם קַאפּל, אוּן דָאס הָאט מִיךְ אוֹיךְ זַייעֶר דֶערְשְׁרָאקְן, אוּן איך רֶעד כְּסֵדֶר מִיט זַיי ווֹעגְן דָעם, נִישְׁט אַראָפּצוּנֶעמֶען דָאס קַאפּל.

מַיין טַאטֶע איז אֲבֶער אוֹיךְ אַ מְלַמֵּד, אוּן עֶר זָאגְט מִיר אַז עֶר הָאט מְעוֹרֵר גֶעווען זַיינֶע תַּלְמִידִים נִישְׁט אַראָפּצוּנֶעמֶען דָעם קַאפּל, אוּן אַ יָאר שְׁפֶּעטֶער ווֶען זַיי זֶענֶען אַרוֹיךְ אַ קְלַאס, זֶענֶען זַיי שׁוֹין ווַייטֶער גֶעווֶען אָן קַאפּלֶעךְ; אִיז דִי שְׁאֵלָה ווי אַזוֹי קֶען מֶען מַאכְן אַז דִי ווֹעגְטֶער זָאלְן יָא אַרַיינְגֶיין אִין הַאֲרֶץ אוּן מוֹחַ פּוּן דִי קִינְדֶער?

יְיַשֵּׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת וַיִּקְרָא, ו' נִיסָן, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֶרוֹ יָאִיר

איך הָאב עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

וואוֹיל אִיז דִיר אוּן וואוֹיל אִיז דַיין חֵלֶק אַז דוּ לַייגְסְט אַרַיין אִין דִי קִינְדֶער יִרְאַת שָׁמַיִם. אוֹיבְן אִין הִימֶל אִיז אַ מַלְמֶד זַייעֶר חָשׁוּב, דִי גַאנְצֶע ווֶעלְט שְׁטַייט אוֹיף דִי תּוֹרָה וָואס תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן לֶערְנֶען. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (שַׁבָּת קיט:; שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה א, ד), אוֹיפְן פָּסוּק (תְּהִלִּים ח, ג): "מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז", אַז דִי גַאנְצֶע ווֶעלְט - עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ - שְׁטַייט אוֹיף זֶייעֶר לֶערְנֶען.

אַז מֶען וויל פּוֹעֶלְן בַּיי קִינְדֶער - דַארְף מֶען אַסַאךְ רֶעדְן צוּ זֵיי אוּן מִיט אַסַאךְ לִיבְשַׁאפְט. אַזוֹי ווי מִיר גֶעפִינֶען, ווֶען דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶערופְן מֹשֶׁה רַבֵּינוּ אִים בַּאפֶעלְן דִי מִצְוֹת: "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה", זָאגְט רַשִׁ"י (וַיִּקְרָא א, א): "לְכָל דִּבְּרוֹת וּלְכָל אֲמִירוֹת וּלְכָל צִוּוּיִים", יֵעֶדע מֶאל דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער הָאט עֶפֶּעס גֶעזָאגְט פַּאר מֹשֶׁה רַבֵּינוּ - "קֶדֶמָה קְרִיאָה לָשׁוֹן חִבָּה", הָאט דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער אִים גֶערופְן בַּיים נָאמֶען, ווָאס דָאס ווַייזְט אוֹיף לִיבְשַׁאפְט, אוּן עֶרְשְׁט נָאכְדֶעם בַּאפוֹילְן דִי מִצְוֹת; דָאס לֶערְנְט אוּנְז, אַז ווֶען מִיר ווִילְן זָאגְן פַּאר תַּלְמִידִים ווי זִיךְ צוּ פִּירְן, אוֹיב מֶען ווִיל פּוֹעֶלְן - דַארְף זַיין לִיבְשַׁאפְט.

דֶערְצַיילְ דַיינֶע תַּלְמִידִים מַעֲשִׂיּוֹת פּוּן צַדִּיקִים, דָאס אִיז מְסוּגָל פַּאר יִרְאַת שָׁמַיִם. דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א', סִימָן רמח): "דַע, שֶׁסִּפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִצַּדִּיקִים, הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד", זָאלְסְט ווִיסְן - זָאגְט דֶער רֶבִּי - אַז דֶערְצַיילְן מַעֲשִׂיּוֹת פּוּן צַדִּיקִים אִיז זַייעֶר אַ גְרוֹיסָע זַאךְ, "כִּי עַל יְדֵי סִפּוּרִים מִצַּדִּיקִים, נִתְעוֹרֵר וְנִתְלַהֵב הַלֵּב בְּהִתְעוֹרְרוּת גָּדוֹל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּחֶשֶׁק נִמְרָץ מְאֹד", וַיייל ווֶעט מֶען הֶערְט אַ מַעֲשֶׂה פּוּן אַ צַדִּיק, ווֶערְט דָאס הַאֲרֶץ אוֹיפְגֶעפַלַאמְט צוּם אַייבֶּערְשְׁטְן, אוּן מֶען בַּאקוּמְט אַ שְׁטַארְקֶע חֶשֶׁק צוּ ווֶערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד.

דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶן אִיר זָאלְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

(קונטרס עצתו אמונה חג הפסח, שנת תשפ"ה)

דַארְף מֶען שׁוֹין מַקְפִּיד זַיין אוֹיף צְנִיעוּת בַּיי אַ דְרַיי יְעָרִיג מֵיידְל?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער ראֹש יְשִׁיבָה שְׁלִיטַ"א,

אוֹנְזֶער מֵיידְל אִיז שׁוֹין דְרַיי יָאר אַלְט, דַארְף מֶען שׁוֹין אָנְהוֹיבְן מַקְפִּיד זַיין אוֹיף דִי לֶעְנְג פּוּן אִירֶע קְלֵיידְלֶעךְ?

יְיַשֵּׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת צַו, י' נִיסָן, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

איך הָאב עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

יָא, מֶען דַארְף שׁוֹין אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף אָנְטוּין אֵיידְל פּוּן דִי דְרַיי יָאר. אַזוֹי ווֶערְט גֶע'פַּסְקְנְט אִין שֻׁלְחָן עָרוּךְ, אַז בַּיי אַ מֵיידְל הוֹיבְט זִיךְ אָן בַּיי דִי דְרַיי יָאר דִי הֲלָכוֹת פּוּן גִיין אָנְגֶעטוּן אֵיידְל (עַיֵּין בְּאוּר הֲלָכָה רֵישׁ סִימָן ע"ה).

גִיין אָנְגֶעטוּן אֵיידְל אוּן זִיךְ פִּירְן אֵיידְל בְּרֶעְנְגְט אַרַיין דִי שְׁכִינָה אִין שְׁטוּבּ, אוּן עֶס בְּרֶעְנְגְט גוּטֶע קִינְדֶער, עֶרְלִיכֶע קִינְדֶער.

דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפֶן אִיר זָאלְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

(קונטרס עצתו אמונה חג הפסח, שנת תדפ"ה)

חִינוּך אָפּטֵיילוּנג

אוֹיף קוֹל בְּרֶסְלֶב

צו הערן אלע שיעורים אויף חינוך
פון דער ראש ישיבה שליט"א
אויף קול ברסלב
דרוקט: 2-4-2-1
- שמעו ותחי נפשכם -

צו באקומען וועכנטליך דעם גליון, ביטע שרייבט צו: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות פון תפלה און נאך
212-444-9191 / 845-351-0910
ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 4383008080
בעלגיע 3235003461 / ארגענטינע 11552354370

קוואל פון אמונה (פרוייקט) - שיעורים; מעשיות פון תפלה; רעסעפיס; און נאך
845-351-9060 / 212-444-9169
ארץ ישראל 0797040069 / ענגלאנד 03303502363/ קאנאדא 438-320-9090
חיזוק יומי אימעיל chizikyomi@gmail.com/ טעלעפאן מעסידזשינג 347-630-2876